Nr. 1. Warszawa, dnia 7 Stycznia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk., „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

TREŚĆ

I. 1. Dekret w przedmiocie statutu tymczasowego Palestry Państwa Polskiego z d. 24/XII 1918 r. 2. Dekret z d, 31/XII 1918 r. w przedmiocie objęcia zarządu wymiaru sprawiedliwości w b. zaborze austrjackim. 3. Dekret o wprowadzeniu stanu wyjątkowego. 4. Dekret o używaniu wojska w wypadkach wyjątkowych. II. 5. Postanowienie Rady Ministrów z d. 30/XII 1918 r. w przedmiocie ochrony i użytkowania lasów. 6. Odezwa Rady Ministrów z d. 6/I 1919 r. w przedmiocie popierania Rządu w dziedzinie organizacji Państwa Polskiego. 7. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 6/I 1919 r. w przedmiocie wprowadzenia stanu wyjątkowego w Warszawie i pow. warszawskim. III. 8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 30/XII 1918 r. o odroczeniu wyborów do Rad Miejskich w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Sosnowcu, Dąbrowie, Piotrkowie i Mławie, oraz o zmianie niektórych terminów określonych w regulaminie wyborczym do Rad Miejskich z d. 17/XII 1918 r. 9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 31/XII r. o odwołaniu wyborów do Rady Miejskiej m. Sokołowa. IV. 10. Okólnik Ministrów Spraw Wewnętrznych oraz Pracy i Opieki Społecznej z d. 27/XII 1918 r. w przedmiocie organizowania robót publicznych. V. 11. Okólnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z d. 27/XII 1918 r. w przedmiocie wykonywania robót publicznych.

I.

1.

DEKRET

w przedmiocie Statutu Tymczasowego Palestry Państwa Polskiego.

Art. 1.

Palestrę stanowią adwokaci i aplikanci adwokaccy.

Art. 2.

Językiem urzędowym palestry jest język polski.

Adwokaci.

Art. 3.

Adwokatem może zostać obywatel Państwa Polskiego bez różnicy płci, który:

a) ukończył wydział prawny uniwersytetu krajowego,

b) odbył aplikację sądową i adwokacką w myśl przepisów niniejszej ustawy i złożył egzamin sądowy i adwokacki,

c) jest pod względem moralnym nieposzlakowanym.

Nie może być adwokatem pozbawiony własnej woli lub ograniczony w czynnościach cywilnych, upadły, skazany na karę ciężkiego więzienia, więzienia od półtora roku do lat sześciu (dom poprawy), lub za przestępstwo, uwłaczające czci.

Art. 4.

Adwokat winien być rzecznikiem prawa i słuszności. Winien poświęcić się obowiązkom swym z całą gorliwością i sumiennością, mając na względzie dobro publiczne, okazywać poszanowanie i posłuch dla sądów, urzędów i organów palestry, przestrzegać zasad koleżeństwa, strzedz nawet w życiu prywatnem powagi swego stanu i zachowywać się zgodnie z wymaganiami honoru i przyzwoitości.

Art. 5.

Czynności adwokata polegają na udzielaniu porad prawnych tudzież na prowadzeniu spraw klijentów i obrony ich we wszystkich instancjach sądowych i administracyjnych. Adwokat ma prawo odmówić pomocy prawnej bez podania powodu.

Art. 6.

Adwokat może wykonywać swoje czynności zawodowe po złożeniu przysięgi przed dziekanem Rady Adwokackiej lub jego zastępcą według roty i w sposób, określony w przepisach szczegółowych.

Art. 7.

Adwokat może obraną przez siebie siedzibę zmienić w okręgu tej samej Izby po uprzedniem trzymiesięcznem jej zawiadomieniu, a wrazie przeniesienia się do innej izby po takiemże zawiadomieniu obu izb.

Art. 8.

Adwokat winien zachować tajemnicę co do wiadomości, otrzymanych z tytułu wykonywania swego zawodu, i nie może być zmuszonym do ich wyjawienia przed sądem lub jakąkolwiek władzą.

Art. 9.

Adwokat przy wykonywaniu swoich obowiązków korzysta z wolności słowa i pisma.

Za nadużycie tego prawa, stanowiące zniewagę stron, ich zastępców, świadków i biegłych, adwokat może być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej z inicjatywy Rady Adwokackiej, sądu, urzędu lub osoby poszkodowanej. Osoby do sprawy nie wpływające, na czci poszkodowane, mają prawo skargi jużto dyscyplinarnej, jużto sądowej.

Za wszelkie inne nadużycia wolności, słowa i pisma w postępowaniu sądowem, odpowiada adwokat bądź dyscyplinarnie, bądź sądownie. Wszczynanie postępowania przy przestępstwach, dochodzonych z urzędu, pozostawia się inicjatywie kompletu sądzącego, pozatem oskarżycielowi prywatnemu.

Art. 10.

Adwokatowi nie wolno przyjmować obrony strony lub udzielać jej porady prawnej w procesie, w którym bronił stronę przeciwną lub udzielał jej porady prawnej.

Art. 11.

Z wykonywaniem zawodu adwokackiego nie wolno łączyć żadnego urzędu państwowego, prowadzenia przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, pośrednictwa interesów i wogóle zajęć, nie licujących z powołaniem adwokata. Wolno jednak łączyć z zawodem adwokackim urząd nauczyciela lub radcy prawnego.

Art. 12.

Adwokat obowiązany jest wrazie wydalenia się ze swojej siedziby na czas ponad dni trzydzieści, a także wrazie zawieszenia go w urzędzie ustanowić zastępcę w osobie adwokata innego i zawiadomić o tem radę adwokacką. Wrazie zaniedbania tego obowiązku rada mianuje zastępcę z urzędu.

Rada mianuje też zastępcę z urzędu wrazie śmierci adwokata lub wykreślenia z listy, uwzględniając w miarę możności wnioski jego lub rodziny co do osoby zastępcy.

Art. 13.

Adwokat pobiera honorarjum od klijenta zgodnie z zawartą z nim umową, a w braku umowy według taksy.

Sprawy cywilne z urzędu osób, którym przyznane zostało prawo ubogich i sprawy karne z urzędu adwokat prowadzi bezpłatnie. Wyjątki od tej zasady uchwalić może rada naczelna.

Aplikanci adwokaccy.

Art. 14.

Aplikantem adwokackim może zostać, kto:

a) odbył dwuletnią aplikację sądową,

b) złożył egzamin, przepisany dla aplikantów sądowych,

c) odpowiada warunkom, wymienionym w art. 3 z wyjątkiem punktu b),

d) złożył odpowiednie zaświadczenie patrona o przyjęciu go na aplikację.

Aplikacja adwokacka trwa lat dwa.

Art. 15.

Aplikant adwokacki obowiązany jest pracować w kancelarji adwokata (patrona) i brać czynny udział w zajęciach praktycznych i teoretycznych, urządzanych przez miejscową radę adwokacką.

Art. 16.

Aplikantowi adwokackiemu spraw samodzielnie prowadzić nie wolno. Aplikant adwokacki może stawać w sądach i urzędach jedynie na mocy specjalnego upoważnienia w każdej sprawie od adwokata i pod jego odpowiedzialnością.

W Sądzie Najwyższym zastępstwo przez aplikanta adwokackiego jest niedopuszczalne.

Art. 17.

Aplikant adwokacki po ukończeniu aplikacji poddany będzie egzaminowi przed komisją według programu, ustalonego przez radę naczelną.

Czas i miejsce egzaminu oraz członków komisji egzaminacyjnej wyznaczają rady adwokackie.

Art. 18.

Przechodzący do adwokatury, a odpowiadający warunkom, wymienionym w art. 3 niniejszego statutu, sędziowie i prokuratorzy wszelkich stopni, podprokuratorzy Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, oraz, o ile odbyli czteroletnią służbę sądową, podprokuratorzy sądów okręgowych, notarjusze i pisarze hipoteczni — wolni są od aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego.

Art. 19.

Wrazie niewykonania przez aplikanta adwokackiego obowiązków, określonych w art. 15, rada adwokacka władną jest przedłużyć aplikację na czas do lat dwóch, bądź wykreślić aplikanta z listy.

Art. 20.

Aplikant adwokacki, który nie zdał egzaminu, może przystąpić do ponownego egzaminu w ciągu dwóch lat następnych. Po upływie tego czasu lub wrazie ponownego nie zdania egzaminu może być wykreślony z listy.

Izby i rady adwokackie.

Art. 21.

Adwokaci i aplikanci adwokaccy, mający siedzibę w okręgu jednego sądu apelacyjnego, tworzą izbę adwokacką.

Wrazie potrzeby rada naczelna adwokacka może utworzyć w okręgu sądu apelacyjnego kilka izb adwo-

kackich i wyznaczyć im siedziby. Każda izba musi jednak liczyć przynajmniej pięćdziesięciu adwokatów.

Izba stanowi osobę prawną. Załatwia swe sprawy bądź bezpośrednio na zgromadzeniach walnych, bądź też przez wybraną przez siebie radę adwokacką.

Art. 22.

Adwokaci, należący do składu izby adwokackiej, wybierają z pośród siebie większością głosów drogą tajnego głosowania członków rady adwokackiej w liczbie od dziewięciu do piętnastu, w ten sposób, że, gdy ilość należących do izby adwokatów przekracza pięćdziesięciu, na każdych następnych dziesięciu wybiera się po jednym członku rady, ponad dziesięciu, dopóki ich liczba nie dosięgnie piętnastu.

Równocześnie uskutecznia się wybór trzech zastępców.

Członkowie rady obierają z pośród siebie dziekana i jego zastępcę, bibljotekarza, skarbnika i sekretarza.

Wybory odbywają się corocznie w miesiącu marcu.

Mandaty trwają trzy lata. Corocznie ustępuje trzecia część członków rady: w ciągu pierwszych dwóch lat przez losowanie, a następnie według starszeństwa wyboru.

Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie dopiero po upływie roku.

Nowi członkowie rady obejmują urzędowanie w dniu 1 kwietnia.

Art. 23.

W razie śmierci, przedłużającej się choroby, dłuższej nieobecności lub wyjścia z palestry członka rady, na jego miejsce wchodzi zastępca, który przy wyborach uzyskał największą liczbę głosów.

Art. 24.

Rada jest przedstawicielką izby adwokackiej. Do zakresu czynności rady należy:

a) wpisywanie na listę adwokatów i aplikantów adwokackich i wykreślanie z listy, jako też wyznaczanie zastępców (art. 12);
b) czuwanie nad należytem wykonywaniem obowiązków zawodowych przez członków Palestry i nad przestrzeganiem etyki zawodowej;
c) wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad adwokatami i aplikantami adwokackimi;
d) zarządzanie funduszami izby adwokackiej;
e) kierowanie wykształceniem zawodowem i egzaminami aplikantów adwokackich;
f) zwoływanie walnych zgromadzeń izby adwokackiej i składanie na nich sprawozdań;
g) załatwianie w drodze polubownej sporów między członkami Palestry, jak również pomiędzy nimi i osobami trzeciemi;
h) określanie na żądanie adwokata lub strony honorarjum adwokackiego;
i) rozstrzyganie wniosków o zwolnieniu obrońców od zastępstwa z urzędu, z powodu oczywistej bezzasadności sprawy, lub z powodów innych;
j) wydawanie wszelkich opinji na żądanie rady naczelnej.

Art. 25.

Dziekan reprezentuje radę adwokacką, kieruje jej czynnościami, przewodniczy na posiedzeniach, wykonywa uchwały rady.

Do dziekana należy wyznaczanie obrońców do prowadzenia z urzędu spraw osób, które zwróciły się o to do rady adwokackiej.

Art. 26.

Posiedzenia rady odbywać się winny przynajmniej raz na miesiąc.

Postanowienia rady zapadają większością głosów. Wrazie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Do prawomocności uchwał potrzebna jest obecność dwóch trzecich ogólnej liczby członków rady.

Wszystkie orzeczenia rady i walnych zgromadzeń wraz z odpisami protokułów, rada przesyła radzie naczelnej w ciągu dni czternastu od dnia posiedzenia.

Art. 27.

Wrazie pociągnięcia adwokata lub aplikanta adwokackiego do odpowiedzialności karnej, rada adwokacka może na czas trwania procesu zawiesić adwokata w czynnościach, a aplikanta adwokackiego pozbawić prawa stawania w sądach i urzędach.

Wszelkie orzeczenia rady adwokackiej ulegają zaskarżeniu do rady naczelnej w ciągu dni czternastu od daty doręczenia ich wraz z motywami stronie interesowanej.

Sposób odwołania się od orzeczeń rady adwokackiej jako sądu dyscyplinarnego określa postępowanie dyscyplinarne.

Art. 28.

Członkowie izby opłacają na jej potrzeby składki roczne w terminach, które określi regulamin. Wszelkie opóźnienie bez dostatecznego usprawiedliwienia pociąga za sobą odpowiedzialność dyscyplinarną.

Art. 29.

Przy radzie adwokackiej może być utworzony fundusz zapomogowy dla członków Palestry i ich rodzin. Odpowiednie przepisy ustali zgromadzenie walne.

Na fundusz ten wpływają wszystkie grzywny na podstawie niniejszego statutu lub regulaminu uiszczać się mające.

Art. 30.

Zgromadzenie walne adwokatów izby odbywa się corocznie w miesiącu marcu; zwołuje je rada adwokacka i zawiadamia każdego adwokata członka izby, pisemnie o terminie.

Do kompetencji walnego zgromadzenia należą:

a) wybory do rady adwokackiej i do rady naczelnej,
b) uchwalanie środków na potrzeby izby, a w szczególności składek członków;
c) zatwierdzanie sprawozdań rady, a w szczególności sprawozdania kasowego;
d) rozpoznawanie wniosków rady adwokackiej i wniosków członków w sprawach, dotyczących Palestry i zarządzeń rady.

Wnioski członków winny być wnoszone do rady adwokackiej przynajmniej na ośm dni przed dniem zgromadzenia walnego. Zgromadzenie walne nadzwyczajne zwołuje rada adwokacka bądź z własnej inicjaty-

wy, bądź na pisemne żądanie przynajmniej czwartej części adwokatów, członków izby.

Każdy adwokat obowiązany jest brać udział w zgromadzeniach izby. Nieprzybycie bez dostatecznego usprawiedliwienia się przed terminem zgromadzenia, a najdalej w ciągu dni ośmiu po dacie zgromadzenia, pociąga za sobą karę pieniężną od dziesięciu do stu marek polskich. Karę wymierza rada adwokacka.

Uchwały zgromadzenia są prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Aplikanci adwokaccy mogą być obecni na zgromadzeniach izby za zezwoleniem przewodniczącego bez prawa zabierania głosu i udziału w głosowaniu.

Rada naczelna adwokacka.

Art. 31.

Zwierzchnim organem Palestry jest naczelna rada adwokacka.

Do zakresu jej działania należy:

a) przedstawicielstwo interesów Palestry i czuwanie nad jej honorem i powagą;
b) wykładnia przepisów niniejszego statutu, obowiązująca izby i rady adwokackie;
c) ustalanie zasad etyki zawodowej;
d) wydawanie regulaminów dla siebie i dla izb i rad adwokackich;
e) ustalanie programu zajęć i egzaminu dla aplikantów adwokackich;
f) nadzór nad izbami i radami adwokackiemi;
g) rozpoznawanie w drodze instancji lub w drodze nadzoru uchwał i zarządzeń izb i rad adwokackich, oraz uchwał i wyroków w sprawach dyscyplinarnych;
h) przyjmowanie w poczet adwokatów i aplikantów adwokackich za zgodą Ministra Sprawiedliwości tych obywateli Państwa Polskiego lub państw obcych narodowości polskiej, którzy ukończyli uniwersytet zagraniczny i którzy według ustaw obcego państwa uzyskali prawo do adwokatury lub do urzędu sędziego, względnie do aplikacji sądowej lub adwokackiej;
i) prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich i przesyłanie tej listy corocznie w kwietniu Ministrowi Sprawiedliwości wraz ze składem rad adwokackich i rady naczelnej; niezależnie od tego o każdej zmianie w ciągu roku rada naczelna bezzwłocznie zawiadamia Ministra Sprawiedliwości;
j) wydawanie opinji co do projektów ustaw, na wezwanie Ministra Sprawiedliwości, po uprzednim zasiągnięciu opinji rad adwokackich;
k) przedstawianie Ministrowi Sprawiedliwości projektów ustaw i wniosków w zakresie sądownictwa i w sprawach palestry.

Siedzibą rady naczelnej jest stołeczne miasto Warszawa.

Art. 32.

Rada naczelna składa się z delegatów izb adwokackich. Izby adwokackie wybierają delegatów w ten sposób, że na pierwszych pięćdziesięciu członków adwokatów przypada trzech delegatów, a na każdych pięćdziesięciu następnych jeden delegat. Prócz tego każda izba wybiera po trzech delegatów zastępców.

Delegatem nie może być wybrany członek rady adwokackiej. Mandaty trwają dwa lata. Corocznie ustępuje połowa członków rady naczelnej w pierwszem roku przez losowanie, a następnie według starszeństwa wyboru. Ustępujący członkowie mogą być wybrani ponownie po upływie roku.

Do prawomocności uchwał rady naczelnej potrzebna jest obecność więcej, niż połowy członków.

Rada naczelna wybiera co rok z pośród siebie większością głosów drogą tajnego głosowania prezesa i jego zastępcę, sekretarza i skarbnika.

Art. 33.

Rada naczelna wybiera z pośród siebie corocznie wydział wykonawczy, którego skład i zakres działania określi regulamin.

Art. 34.

Rada naczelna wybiera corocznie ze swego łona sąd dyscyplinarny drugiej instancji, złożony z pięciu członków i dwóch zastępców.

Art. 35.

Uchwały rady naczelnej i wydziału wykonawczego zapadają większością głosów obecnych. Wrazie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 36.

Rada naczelna ustala swój budżet i określa udział Rad miejscowych w wydatkach.

Art. 37.

Wrazie gdyby rada adwokacka obowiązków swoich nie wykonywała lub wykraczała przeciw ustawie, władną jest rada naczelna sprzeczne z ustawą zarządzenie lub uchwałę rady adwokackiej znieść, względnie zastosować odpowiednie środki zaradcze, a nawet rozwiązać radę adwokacką i rozpisać natychmiast nowe wybory z terminem dwutygodniowym, polecając czasowe pełnienie obowiązków rady adwokackiej wskazanym przez siebie delegatom.

Jeżeli rada naczelna nie przedsiębierze środków zaradczych, sama wykracza przeciw ustawie lub funkcjonować przestanie, władny jest Minister Sprawiedliwości po bezskutecznem wezwaniu sprzeczne z ustawą zarządzenie lub uchwałę rady miejscowej lub rady naczelnej znieść, a rada Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości w wyjątkowych wypadkach radę miejscową lub radę naczelną — rozwiązać, z natychmiastowem zarządzeniem nowych wyborów z terminem dwumiesięcznym, tymczasowo zaś pełnienie funkcji rady naczelnej powierzyć sądowi apelacyjnemu w Warszawie, a rady adwokackiej właściwemu sądowi okręgowemu.

Powołany w miejsce rady adwokackiej sąd okręgowy lub w miejsce rady naczelnej sąd apelacyjny stosuje analogiczne przepisy niniejszego statutu.

Przepis powyższy nie stosuje się do działalności rad w sprawach dyscyplinarnych.

Przeciwko zarządzeniom Ministra Sprawiedliwości, względnie Rady Ministrów, służy radom w ciągu dni czternastu od doręczenia zawiadomienia prawo zażalenia do Sądu Najwyższego, który rozstrzyga w izbach połączonych.

Sąd dyscyplinarny i postępowanie dyscyplinarne.

Art. 38.

Adwokat i aplikant adwokacki odpowiada dyscyplinarnie przed radą adwokacką za wszelkie wykroczenia przeciwko obowiązkom zawodowym, honorowi i godności stanu adwokackiego.

Odpowiedzialność sądowa, cywilna lub karna nie wyłącza odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 39.

Jeżeli przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu wytoczono z powodu tego samego czynu postępowanie karne, rozpoczęte postępowanie dyscyplinarne ulega wstrzymaniu, aż do prawomocnego ukończenia postępowania karnego.

Sądy i urzędy winny zawiadamiać właściwą radę adwokacką o każdym wypadku wszczęcia dochodzeń karnych przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu, o zaaresztowaniu go, wreszcie o prawomocnym ukończeniu postępowania, dołączając w każdym wypadku odpis uchwały lub wyroku.

Art. 40.

Rada adwokacka wszczyna postępowanie dyscyplinarne wskutek skargi osoby prywatnej, zawiadomienia sądu lub urzędu, wreszcie z inicjatywy własnej.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzi się z urzędu i nie jest jawne. Na wniosek obwinionego może sąd dyscyplinarny zarządzić jawność rozprawy.

Art. 41.

Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego właściwą jest rada adwokacka tej izby, której członkiem jest obwiniony.

Aż do ukończenia postępowania w pierwszej instancji władną jest rada naczelna z urzędu lub na wniosek stron przekazać załatwienie sprawy innej radzie adwokackiej.

Art. 42.

Rada adwokacka do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego wyłania z pośród siebie sąd dyscyplinarny.

Organizację sądu dyscyplinarnego określi regulamin.

Obwinionemu równocześnie ze złożeniem wyjaśnienia (art. 46) służy prawo wyłączenia dwóch członków sądu dyscyplinarnego bez podania powodów.

Wyłoniony przez radę adwokacką sąd dyscyplinarny składa się z przewodniczącego i sześciu członków.

Przewodniczącym jest dziekan, jego zastępca lub najstarszy wiekiem członek kompletu.

Art. 43.

Obowiązkiem przewodniczącego jest zwoływanie posiedzeń sądu dyscyplinarnego, kierowanie postępowaniem dyscyplinarnem i rozprawą. Winien on dbać o to, ażeby sprawy dyscyplinarne szybko, rzeczowo i wyczerpująco załatwiane były.

Dziekan składa radzie naczelnej co trzy miesiące sprawozdanie co do rozpoczętych i ukończonych dochodzeń dyscyplinarnych z podaniem nazwiska obwinionego, rodzaju wykroczenia i uchwalonych zarządzeń.

Rada naczelna władną jest wrazie opieszałości przy postępowaniu dyscyplinarnem wydawać odpowiednie zarządzenia.

Art. 44.

Obwiniony i skarżący są stronami w postępowaniu dyscyplinarnem.

W sprawach, wszczętych przez sąd lub urząd, o ile dotyczą obowiązków adwokata lub nadużyć słowa i pisma (art. 9), oskarża prokurator właściwego sądu okręgowego.

Oskarżyciel prywatny i obwiniony mogą być zastępowani przez adwokatów.

Strony mają prawo przeglądania akt i otrzymywania z nich odpisów.

Art. 45.

Z każdego posiedzenia sądu dyscyplinarnego winien być spisany protokuł.

Art. 46.

Skargę lub wniosek dyscyplinarny doręcza przewodniczący obwinionemu w odpisie i wzywa do złożenia wyjaśnienia na piśmie w ciągu dni czternastu. Termin ten w wypadkach wyjątkowych może być przez przewodniczącego przedłużony.

Po złożeniu wyjaśnienia lub bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, władny jest sąd dyscyplinarny, bądź wytoczyć śledztwo dyscyplinarne, bądź wyznaczyć rozprawę.

Art. 47.

Sąd dyscyplinarny, oprócz wskazanych w statucie, nie jest krępowany żadnemi innemi formami postępowania. Orzeka na podstawie swobodnej oceny dowodów i wyników rozprawy.

Art. 48.

Rozprawa przed sądem dyscyplinarnym jest ustna, rozpoczyna się od relacji jednego z sędziów dyscyplinarnych.

Art. 49.

Sąd dyscyplinarny ogłasza sentencję wyroku bezpośrednio po rozprawie, władny jest jednak odroczyć jej ogłoszenie, nie dłużej wszakże, jak na dni czternaście.

Wyrok winien być wyłożony na piśmie najpóźniej w ciągu dni czternastu od dnia ogłoszenia. Wyroki winny być doręczane skarżącemu i obwinionemu.

Sąd może orzec w wyroku jego publikację i określić jej sposób.

Art. 50.

Kary dyscyplinarne dla adwokatów i aplikantów są:

a) przestroga,
b) napomnienie,
c) nagana,
d) zawieszenie adwokata w czynnościach zawodowych do roku, a względem aplikantów adwokackich — przedłużenie aplikacji lub zabronienie stawania w sądach i urzędach do roku,
e) wykreślenie z listy.

Sąd dyscyplinarny władny jest też orzec w wyroku, skazującym utratę obieralności skazanego na członka rady adwokackiej lub naczelnej, do lat trzech.

Art. 51.

Skarżącemu i obwinionemu służy prawo zażalenia od wyroku w przeciągu dni czternastu od doręczenia. Prawo to przysługuje obwinionemu, jeżeli skazany został na karę nagany, zawieszenia w czynnościach zawodowych, przedłużenia aplikacji lub wzbronienia stawania w sądach i urzędach, albo też w razie wykreślenia z listy, a skarżącemu wrazie wyroku uwalniającego, albo skazania obwinionego na karę przestrogi, napomnienia, lub nagany.

Wrazie zażalenia skarżącego sprawa w całości ulega powtórnemu rozpoznaniu drugiej instancji.

Jeżeli obwiniony zmarł przed prawomocnością wyroku służy prawo zażalenia jego wdowie, rodzicom i dzieciom.

Przeciw decyzji, orzekającej umorzenie postępowania, służy skarżącemu prawo zażalenia do drugiej instancji w ciągu dni czternastu od jej doręczenia.

Postępowania incydentalne w toku postępowania nie ulegają oddzielnemu zaskarżeniu.

Art. 52.

Drugą instancją w sprawach dyscyplinarnych, dotyczących wyłącznie honoru i godności stanu adwokackiego, stanowi wyłoniony przez radę naczelną sąd dyscyplinarny (art. 34), którego organizację określi regulamin.

Art. 53.

Jako druga instancja w sprawach, dotyczących obowiązków adwokata lub nadużyć pisma i słowa (art. 9), utworzony będzie przy Sądzie Najwyższym senat dla spraw dyscyplinarnych adwokackich, złożony z przewodniczącego i pięciu członków.

Na przewodniczącego i dwóch członków powołani będą przez uchwałę połączonych izb Sądu Najwyższego sędziowie tegoż sądu, trzech pozostałych członków i trzech zastępców wybiera corocznie w maju rada naczelna adwokacka z pośród siebie.

W postępowaniu przed tą instancją bierze udział prokurator Sądu Najwyższego.

Art. 54.

Spory o właściwość pomiędzy radą naczelną, a senatem dla spraw dyscyplinarnych przy Sądzie Najwyższym (art. 53) rozstrzyga Sąd Najwyższy w izbach połączonych

Art. 55.

Urząd adwokatów — sędziów dyscyplinarnych jest honorowy.

Art. 56.

Orzeczenia sądu dyscyplinarnego pierwszej i drugiej instancji zapadają większością głosów. Wrazie równości głosów przeważa zdanie przewodniczącego.

Jeżeli zdania tak się podzieliły, że głos przewodniczącego przeważyć nie może, przewagę ma to ze zdań, mających jednakową liczbę głosów, które jest najwzględniejsze dla obwinionego.

Wykreślenie z listy może być orzeczone w pierwszej instancji najmniej pięcioma, a w drugiej instancji najmniej czterema głosami. Narada i głosowanie sądu odbywa się w nieobecności stron.

Art. 57.

Koszta postępowania dyscyplinarnego ostatecznie ponosi obwiniony, skazany prawomocnie, a sposobem zaliczki rada adwokacka tej izby, której obwiniony jest członkiem. Wrazie wyroku uwalniającego lub niemożności ściągnięcia kosztów ponosi je rada adwokacka w całości.

Art. 58.

Rada adwokacka prowadzi rejestr kar dyscyplinarnych.

Karę ostrzeżenia, napomnienia i nagany może rada adwokacka wykreślić z rejestru po latach trzech, jeżeli skazany przez ten czas zachowywał się nienagannie.

Art. 59.

Sąd dyscyplinarny orzeka według uznania, czy i pod jakimi warunkami dopuszczalne jest wznowienie ukończonego postępowania.

Przepisy przechodnie.

Art. 1.

Statut niniejszy obowiązuje aż do ustawodawczego uregulowania organizacji adwokatury na całym obszarze Państwa Polskiego, tylko na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Art. 2.

Adwokaci przysięgli, którzy byli wpisani do list w chwili okupacji danego obszaru kraju, oraz którzy zostali do list wciągnięci przez sądy polskie, są adwokatami w rozumieniu ustawy, a pomocnicy adwokatów przysięgłych aplikantami adwokackimi.

Art. 3.

Minister Sprawiedliwości ustanowi w drodze rozporządzenia osobne komisje organizacyjne z pośród adwokatów dla każdego okręgu sądu apelacyjnego. Wyznaczenie członków komisji z pośród adwokatury warszawskiej nastąpi w porozumieniu z delegacją tej adwokatury.

Każda komisja organizacyjna ustala pierwszą listę adwokatów i aplikantów adwokackich na podstawie pisemnego zgłoszenia każdego z nich i zwoła walne zgromadzenie utworzonych w ten sposób izb adwokackich celem wyboru rad adwokackich i rady naczelnej. Od uchwał komisji, dotyczących wpisania na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, służy interesowanemu prawo zażalenia do rady naczelnej. Z chwilą wyboru rady naczelnej i rad adwokackich komisje organizacyjne przestają istnieć.

Osoby, które przed wejściem w życie niniejszego statutu były adwokatami przysięgłymi lub pomocnikami adwokatów przysięgłych w myśl art. 1 niniejszych przepisów przechodnich, a które z powodu nieobecności lub innych powodów nie zostały wpisane na pierwszą listę adwokatów i aplikantów adwokackich, mogą być na te listy wciągnięte później przez radę adwokacką, o ile odpowiadają warunkom art. 3 lit. c i ust. 2 statutu.

Niezależnie od daty objęcia urzędowania przez pierwsze rady adwokackie i radę naczelną, pierwszy rok urzędowania ich skończy się w dniu pierwszego kwietnia roku następnego.

Art. 4.

Sprawy dyscyplinarne, rozpoczęte w sądach w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazane będą właściwym radom adwokackim, względnie radzie naczelnej.

Art. 5.

Pomocnicy adwokatów przysięgłych lub aplikanci sądowi, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego statutu ukończyli pięcioletnią aplikację, mogą być zapisani na listę adwokatów w myśl dotychczasowych przepisów przez radę adwokacką.

Art. 6.

Pomocnicy adwokatów przysięgłych lub aplikanci sądowi, którzy rozpoczęli aplikację przed 1 stycznia 1918 r., a nie ukończyli pięciolecia, mogą być zapisani na listę adwokatów po odbyciu łącznej czteroletniej aplikacji sądowej lub adwokackiej i złożeniu egzaminu adwokackiego, zwolnieni są natomiast od dwuletniej obowiązkowej aplikacji sądowej i egzaminu sądowego.

Art. 7.

Do pomocników adwokatów przysięgłych, którzy rozpoczęli aplikację po 1 stycznia 1918 r., lecz przed wejściem w. życie niniejszego statutu, stosują się w całości przepisy tegoż statutu, z zaliczeniem odbytej aplikacji adwokackiej do ogólnej czteroletniej.

Art. 8.

Przechodzący do adwokatury, a odpowiadający warunkom, wymienionym w art. 3 niniejszego statutu, radcy, obrońcy i asesorowie b. prokuratorji Królestwa Polskiego, wolni są od aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego, o ile odbyli czteroletnią służbę.

Art. 9.

Wszystkie przepisy, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą.

Art. 10.

Ustawa niniejsza otrzymuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1919 r.

Dan w Warszawie, dnia 24 grudnia 1918 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Moraczewski.*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *Supiński.*

„Dz. Pr." z dn. 30.XII 1918 r. Nr. 22, poz. 75.

2.

DEKRET

w przedmiocie objęcia zarządu wymiaru sprawiedliwości w b. zaborze austrackim

Na zasadzie uchwały Rady Ministrów stanowię:

Ministerstwo Sprawiedliwości obejmuje z dniem 1-ym stycznia 1919 r. zarząd wymiaru sprawiedliwości w byłym zaborze austrjackim.

Dan w Warszawie, dnia 31 grudnia 1918 r.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów: (—) *Moraczewski.*

Minister Sprawiedliwości: (—) *Supiński.*

„Dz. Pr." z d. 31.XII 1918 r. Nr. 23, poz. 76.

3.

DEKRET

o wprowadzeniu stanu wyjątkowego.

Art. 1.

Rada Ministrów, na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, może wprowadzić na czas nie dłuższy, niż trzy miesiące, stan wyjątkowy w każdej miejscowości, w której ze względu na bezpieczeństwo publiczne zastosowanie tego środka okaże się nieodzownem.

Art. 2.

Z chwilą ogłoszenia stanu wyjątkowego przysługuje Ministrowi Spraw Wewnętrznych lub wyznaczonemu przez niego nadzwyczajnemu komisarzowi prawo:

a) wydawania nadzwyczajnych rozporządzeń obowiązujących w przedmiocie utrzymania bezpieczeństwa publicznego;

b) wymierzania za przekroczenie tych rozporządzeń kary do wysokości trzech miesięcy więzienia lub trzech tysięcy marek grzywny, z zamianą grzywny na areszt do trzech miesięcy wrazie niewypłacalności;

c) zakazywania wieców, zebrań i zgromadzeń publicznych oraz pochodów publicznych, a wrazie sprzeciwiania się zakazowi rozpraszania ich siłą zbrojną;

d) zarządzania rewizji, gdzie ku temu zajdzie potrzeba oraz internowania czasowego osób, których działalność zagraża bezpieczeństwu i spokojowi publicznemu;

e) zarządzania konfiskaty wszelkich wydawnctw, zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, i zamykania na czas trwania stanu wyjątkowego drukarni, służących do ich rozpowszechniania.

Art. 3.

Przepis ustępu c) art. 2-go nie stosuje się do zgromadzeń przedwyborczych publicznych, odbywających się dla przygotowania wyborów do Sejmu i ciał samorządnych.

Art. 4.

Zarządzenia, wydane na mocy art. 2-go, mogą być uchylone przez Radę Ministrów na skutek skargi strony interesowanej, przyczem wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonych zarządzeń.

Art. 5.

Wraz z ogłoszeniem danej miejscowości w stanie wyjątkowym tworzy się doraźny sąd wojskowy, któremu Minister Spraw Wewnętrznych może przekazać do osądzenia sprawy karne:

a) o przestępstwa, wymienione w art. 108 — 133, 279 cz. 1 ust. 2 i 3, gdy chodzi o bandy w celu kradzieży i rozbojów, 453 — 456, 467 cz. 2, 471 cz. 1 ust. 3, 562—564, 582 cz. 1 ust. 3, 584 cz. 1 ust. 2, 589, 590 cz. 2 ust. 4 Kodeksu Karnego z roku 1903;
b) o zamachy na bezpieczeństwo wojska polskiego, na całość urządzeń komunikacyjnych, materjałów wojskowych, amunicyjnych i prowiantowych.

Art. 6.

Skład i tryb postępowania doraźnych sądów wojskowych określają specjalne przepisy.

Art. 7.

Wrazie wyniklej potrzeby Rada Ministrów może przekazywać doraźnym sądom wojskowym również inne kategorje przestępstw przeciwko własności lub bezpieczeństwu publicznemu albo osobistemu, nie wymienione w niniejszym dekrecie.

Art. 8.

W wypadkach, gdy wprowadzenie stanu wyjątkowego w całej rozciągłości nie jest konieczne, mogą być wprowadzone doraźne sądy wojskowe z wymienionym powyżej zakresem działalności, bez ogłoszenia stanu wyjątkowego ze wszystkimi jego skutkami prawnymi.

Art. 9.

Stan wyjątkowy i sądy doraźne znoszą się na mocy uchwały Rady Ministrów.

Art. 10.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Dan w Warszawie, dnia 2 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Thugutt.*

4.

DEKRET

o używaniu wojska w wypadkach wyjątkowych.

Art. 1.

Minister Spraw Wewnętrznych czuwa nad utrzymaniem ładu i porządku w Państwie. W wypadkach szczególnych, gdy porządek publiczny okaże się niedostatecznie zabezpieczonym przez podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych organy, może być użyte wojsko.

Art. 2

We wskazanych w art. 1 wypadkach występuje wojsko na żądanie Ministra Spraw Wewnętrznych, który uprawnienia swe w tym względzie przelać może na podwładne sobie organy za wiedzą Rady Ministrów.

Art. 3.

Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Spraw Wojskowych wypracują szczegółowe przepisy, określające sposób użycia wojska dla zabezpieczenia porządku publicznego i przedłożą je do zatwierdzenia Rady Ministrów.

Art. 4.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Dan w Warszawie, dnia 2 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

(—) *Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Thugutt.*

II.

5.

Postanowienie Rady Ministrów w przedmiocie ochrony i użytkowania lasów.

Do czasu uchwalenia przez Sejm ustawy o prawie własności, zarządzie i ochronie lasów — zarządza się, co następuje:

1) Wszystkie lasy, nie wyłączając prywatnych, przechodzą pod obowiązkowy nadzór i kontrolę wyznaczonych z ramienia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych urzędów ochrony lasów.

2) Użytkowanie lasów może być uskutecznione na podstawie zatwierdzonych planów gospodarstwa leśnego, lub po stwierdzeniu przez państwowych urzędników leśnych, że użytkowanie to nie przeczy obowiązującej ustawie o ochronie lasów.

3) Właściciele lasów prywatnych, obciążonych służebnościami włościańskiemi, mogą uskuteczniać ich wyrąb pod warunkiem, że wyrąb ten jest zgodny z obowiązującemi przepisami i nie ogranicza włościan w korzystaniu z należnych im służebności leśnych i pastwiskowych w tej ilości i rozmiarach, jakie są ściśle w tabelach likwidacyjnych określone.

4) Wywóz drzewa poza granice Państwa bez pozwolenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych jest bezwzględnie wzbroniony. Wewnątrz kraju drzewo może być przewożone kolejami i spławiane wodą jedynie na zasadzie świadectw przewozowych, wystawianych przez odpowiednie władze, wskazane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

5) Poddaje się obowiązkowej kontroli urzędów ochrony lasów wszelkie umowy i kontrakty, zawierane przez władze krajowe, organizacje społeczne, osoby prywatne i firmy handlowe w zakresie kupna i sprzedaży drzewa.

6) W lasach, tartakach i składnicach państwowych będzie otworzona cząstkowa sprzedaż drzewa dla zaspokojenia potrzeb miejscowej ludności.

7) W lasach państwowych otworzona zostanie na warunkach ulgowych sprzedaż drzewa budulcowego na odbudowę zrujnowanych w czasie wojny zagród i opał dla najuboższej ludności. Miejscowe państwowe urzędy leśne winny w tej sprawie porozumiewać się z radami gminnemi, oraz urzędami państwowemi i samorządowemi powiatu.

8) O powołaniu urzędów ochrony lasów nastąpi niezwłoczne obwieszczenie.

9) Wszelkie wykroczenia przeciwko obowiązującym obecnie ustawom i rozporządzeniom, zarówno przez właścicieli jak i osoby trzecie dokonane, ścigane będą według całej surowości prawa.

Prezydent Ministrów

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w/z.

(—) *Z. Chmielewski.*

Warszawa, dn. 30 grudnia 1918 r.

6.

Odezwa Rady Ministrów w przedmiocie poparcia obecnego rządu w jego usiłowaniach utrzymania i organizowania Państwa Polskiego.

Obywatele!

Granice Republiki polskiej ze wszech stron zagrożone. W Galicji Wschodniej trwa krwawy bój wśród mordów i pożogi, wrogie państwa czyhają tylko na sposobność, aby nas pokonać i narzucić nam swoje jarzmo.

Tylko wspólnym wysiłkom całego narodu uda się zwalczyć wszystkie te trudności. Tymczasowy rząd ludowy czyni wszystko, co w jego mocy, aby stworzyć siłę zbrojną dla obrony państwa, czyni wszystko, aby wewnątrz kraju utrzymać ład i porządek, aby doprowadzić do skutku wybory do sejmu ustawodawczego, który jedynie będzie prawnym wyrazicielem woli całego narodu.

W takiej chwili powstaje spisek, mający na celu usunięcie Naczelnika państwa, obalenie rządu w drodze zamachu. Spiskowcy nie zawahali się przez próbę wniesienia zamętu do wojska, doprowadzić je do bratobójczej walki i obrócić żołnierzy przeciw rządowi ludowemu. Ten zbrodniczy spisek przeciw naszej ojczyźnie rozbił się o świadomość i wewnętrzną spoistość wojska, które wykazało w dniu zamachu, że w całości przejęte jest wielkim duchem miłości ojczyzny i zrozumieniem swego znaczenia dla narodu.

Wobec tych wypadków rząd zmuszony jest odstąpić od swej dotychczasowej zasady utrzymania jaknajszerszych swobód obywatelskich, a to dlatego, aby nie dać możności oszalałym nienawiścią polityczną elementom wywołać zamętu i osłabienia ojczyzny. Spiskowcy, godząc w osoby, piastujące dziś władzę, godzą przez to samo przedewszystkiem w samo państwo i w jej państwowo-prawną organizację wewnętrzną, którą ma stworzyć sejm ustawodawczy.

Rząd nie zawaha się przed ukaraniem winnych zamachu.

Obywatele! W tych ciężkich dla narodu chwilach, wzywamy wszystkich bez względu na różnice partyjne, do poparcia obecnego rządu w jego usiłowaniach utrzymania i organizowania państwa. Dziś, gdy Ojczyzna w niebezpieczeństwie, gdy to niebezpieczeństwo idzie z zewnątrz, nikt nie ma prawa wymawiać się od współpracy z rządem.

Obywatele!

Wzywamy was, dopomóżcie do zwołania Sejmu ustawodawczego, w jego ręce rząd złoży swoją władzę. Niech wola narodu rozstrzygnie spory partyjne.

Warszawa, 6 stycznia 1919 r.

Za Radę Ministrów

(—) *Jędrzej Moraczewski,*

prezydent ministrów.

7.

Rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie wprowadzenia stanu wyjątkowego w Warszawie i pow. warszawskim.

Z powodu mnożących się objawów zamętu, zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, z powodu zamachu na Naczelnika Państwa i członków rządu, wreszcie z powodu zamachu na spoistość armji w chwili, gdy Państwu Polskiemu grożą niebezpieczeństwa, Rada Ministrów na podstawie artykułu 1-go dekretu Naczelnika Państwa z dnia 2-go stycznia 1919 r., postanawia niniejszem wprowadzić stan wyjątkowy na 3 miesiące w st. m. Warszawie i pow. warszawskim.

Jednocześnie na zasadzie art. 5-go tegoż dekretu, utworzone zostają w wymienionym obwodzie doraźne sądy wojskowe, którym przez czas trwania stanu wyjątkowego podlegać będą wszystkie sprawy karne o przestępstwa, wymienione w art. 108—133, 279 cz. 1 ust. 2 i 3, gdy chodzi o bandy w celu kradzieży i rozbojów 453—456, 467 cz. 2; 471 cz. 1 ust. 3, 562—564, 582 cz. 1 ust. 3, 584 cz. 1 ust. 2, 589, 590 cz. 2 ust. 4 Kodeksu Karnego z r. 1903, a także sprawy o zamachy na bezpieczeństwo wojska polskiego na całość urządzeń komunikacyjnych i prowiantowych.

Poleca się organom, zaopatrzonym w pełnomocnictwa wyjątkowe na podstawie niniejszej uchwały, stosowanie ograniczeń względem wydawnictw prasowych oraz zebrań publicznych tylko wrazie istotnej konieczności ze względu na zbliżające się wybory do sejmu ustawodawczego.

Za Radę Ministrów
(—) *Jędrzej Moraczewski*,
prezydent ministrów.

III.

8.

Rozporządzcnie Ministra Spraw Wewnętrznych o odroczeniu wyborów do Rad Miejskich w Warszawie, Łodzi, Lublinie, Sosnowcu, Dąbrowie, Piotrkowie i Mławie, oraz o zmianie niektórych terminów, określonych w regulaminie wyborczym do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r.

W myśl art. 9 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dnia 13 grudnia 1918 r. i art. 1 Regulaminu wyborczego do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r., zarządzam, co następuje:

Art. 1.

Dla m. stoł. Warszawy oraz dla miast: Łodzi, Lublina, Sosnowca, Dąbrowy, Piotrkowa i Mławy, zamiast terminów, wyliczonych w rozporządzeniu o zarządzeniu wyborów do Rad Miejskich z dnia 19 grudnia r. b., wyznaczam poniższe nowe terminy; regulamin wyborczy do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia r. b. będzie się stosował do tych miast ze zmianami, poniżej wyszczególnionemi.

Art. 2.

Za dzień zarządzenia wyborów dla miast, wymienionych w art. 1, uważać należy dzień 22 stycznia 1919 roku.

Art. 3.

Termin, wymieniony w art. 20-ym Regulaminu wyborczego, przedłuża się o 8 dni, tak, iż kandydatury na radnych winny być zgłoszone na ręce przewodniczącego Głównego Komitetu Wyborczego nie później, niż 23 dnia po zarządzeniu wyborów, zgodnie z art. 1 Regulaminu.

Art. 4.

Termin głosowania, o którem mowa w art. 28 i następnych Regulaminu wyborczego, przedłuża się o dni 9, tak, iż głosowanie odbędzie się dnia 23 lutego 1919 r.

Art. 5.

Dni świąteczne nie powodują opóźnienia rozpoczęcia, ani ukończenia terminów, przewidzianych w Regulaminie wyborczym do Rad Miejskich.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Thugutt.*

Szef Sekcji Samorządowej:
(—) *K. Sienkiewicz.*

Warszawa, dnia 30 grudnia 1918 r.

9.

Rozporządzenie o odwołaniu wyborów do Rady Miejskiej m. Sokołowa.

Wobec dokonania w m. Sokołowie kooptacji Rady miejskiej w myśl mego rozporządzenia z dnia 30 listopada 1918 roku, uznaję rzeczoną Radę w jej obecnym składzie za prawomocną — aż do czasu nowych zarządzeń — do działania w sprawach miejskich w zakresie, przewidzianym przez obowiązujące ustawy samorządowe. Wybory do Rady miejskiej m. Sokołowa, zarządzone mem rozporządzeniem z dnia 19 grudnia 1918 r. na dzień 18 stycznia 1919 r., niniejszem odwołuję.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Thugutt.*

Szef Sekcji Samorządowej:
(—) *K. Sienkiewicz.*

Warszawa, dnia 31 grudnia 1918 r.

IV.

10.

Okólnik Ministrów Spraw Wewnętrznych i Pracy do Komisarzy ludowych wszystkich powiatów oraz Prezydentów względnie Burmistrzów miast w przedmiocie organizowania publicznych robót doraźnych.

Ponieważ Kraj stoi przed bezrobociem szerokich mas ludności, należy niezwłocznie zapewnić bezrobotnym zajęcie i środki do życia. W tym celu Urząd Robót Publicznych, na mocy uchwały Rady Ministrów, przystępuje do zorganizowania publicznych robót doraźnych.

Biorąc pod uwagę ogromną różnorodność samych robót, które są najniezbędniejsze w danej miejscowości, Urząd Robót Publicznych prosi o natychmiastowe przystąpienie do utworzenia powiatowych i miejskich Komitetów Robót Publicznych, w skład których winni wejść:

1. Komisarz ludowy w powiecie, Prezydent względnie Burmistrz w miastach, jako przewodniczący.

2. Członek Wydziału Powiatowego lub Magistratu, (pożądane kierujący działem budowlanym), jako zastępca przewodniczącego.

3. 4-ch członków Sejmiku, lub Rady miejskiej.

4. Inżynier powiatowy lub miejski (ewentualnie kierownik robót).

5. Delegat Urzędu Robót Publicznych.

6. Delegat Ministerstwa Ochrony Pracy, (członkowie wymienieni w p. 5 i 6 wejdą w skład Komitetu, o ile będą delegowani przez właściwe Ministerstwo).

7. Lokalny przedstawiciel tego Ministerstwa, instytucji społecznej lub związku zawodowego, które jest zainteresowane finansowo w danej robocie.

Ponadto Komitet może wrazie potrzeby kooptować członków z głosem doradczym z pośród miejscowych przedstawicieli wszystkich Ministerstw, gmin wiejskich, instytucji społecznych, związków zawodowych oraz instytucji, mających związek z budową i odbudową Kraju i robotami publicznemi.

Obowiązek zwołania takiego Komitetu ciąży na przewodniczącym, t. j. na Komisarzu ludowym w powiecie i Prezydencie, względnie Burmistrzu w mieście.

Przewodniczący po zebraniu się Komitetu zawiadamia Urząd Robót Publicznych oraz zainteresowane Ministerstwa o składzie komitetu.

Komitety te winny w terminie najwyżej dwutygodniowym od daty otrzymania niniejszego okólnika przedstawić Urzędowi Robót Publicznych (Warszawa, Kredytowa № 9) zarys planu doraźnych robót publicznych, najniezbędniejszych w danej miejscowości.

Zarysy te wraz z materjałami zgromadzonemi przez Urząd Robót Publicznych i poszczególne Ministerstwa, posłużą, jako podstawa do opracowania planu doraźnych robót publicznych w całem Państwie.

Oprócz tego Komitety razem z planem robót winny przedstawić kosztorysy proponowanych robót, jak również sposób ich finansowania i dane co do środków, jakimi rozporządzają. Na zasadzie tych danych Urząd Robót Publicznych, za zgodą Komitetu Międzyministerjalnego, utworzonego przy Urzędzie Robót Publicznych, będzie rozdzielał wszystkie asygnowane przez Skarb Państwa sumy, stosownie do wysokości przedstawionych kosztorysów i potrzeb odnośnych instytucji; niezależnie od tego Urząd Robót Publicznych będzie decydował, które sumy będą wydawane, jako pożyczki i na jakich warunkach spłaty, a które, jako zasiłki bezzwrotne.

Część finansowa projektu, jak również warunki spłat i zabezpieczeń, winny być zatwierdzone przez Sejmik Powiatowy lub Radę Miejską.

W stosunkach finansowych z instytucjami i osobami prywatnemi wymagane jest zabezpieczenie rejentalne.

Komitety Robót Publicznych winny być powołane niezwłocznie, a praca ich rozpoczęta natychmiast po powołaniu.

Minister Pracy:

(—) *B. Ziemięcki.*

za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *K. Sienkiewicz.*

Dyrektor Urzędu Robót Publicznych:

(—) *W. Cywiński.*

Warszawa, dnia 27 grudnia 1918 roku.

V.

11.

Okólnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej do Sejmików powiatowych i Magistratów w sprawie wykonywania robót publicznych.

1. We wszystkich sprawach, związanych z doraźnemi robotami publicznemi, należy zwracać się do Urzędu Robót Publicznych, Warszawa, Kredytowa № 9.

2. Wraz z propozycjami jakichkolwiek bądź robót należy przedstawić szczegółowo opracowane projekty.

3. Oprócz projektu technicznego należy przesłać możliwie ścisły kosztorys i projekt sfinansowania danej roboty; na ten ostatni kładziemy wielki nacisk, gdyż Państwo, nie mając obecnie wolnych zasobów finansowych, będzie mogło rozpoczynać tylko te roboty, które rokować mogą szybki zwrot udzielonych kredytów.

Ministerstwo Skarbu przy asygnowaniu kredytów będzie udzielać ich tylko tym instytucjom, które w bardzo ścisły sposób przedstawią projekt warunków pożyczki (lata, procent, spłaty), jak również i jej zabezpieczenia.

4. Dla szybszego realizowania projektów, należy nam oprócz powyższego zakomunikować: a) liczbę bezrobotnych w danym okręgu, b) liczbę robotników, którzy przy poszczególnej robocie mogą znaleźć pracę, c) stan inwentarza, t. j. narzędzi i maszyn, d) czy są zasoby budulca, o ile tego wymaga robota, e) czy dana instytucja sama zajmie się wykonaniem robót, t. j. czy całą sprawę zaprowiantowania i wypłaty zarobków robotnikom, udzielania im mieszkań i pokierowania robotą weźmie na siebie, f) czy instytucja weźmie na siebie opracowanie projektów wykonawczych, g) czy są roboty już zapoczątkowane i jeżeli tak, to w jakim są stanie, h) należy również oprócz robót, na które są przedstawione projekty, wyliczyć w końcu, jakie roboty doraźne możnaby było rozpocząć natychmiast. Pożądane są roboty szybko rentujące, oraz mające związek z przemysłem i rękodzielnictwem, by jaknajszybciej uruchomić przemysł i w drodze sprzedaży towarów otrzymywać z powrotem wydawane sumy.

W sprawie wykonywania robót, Urząd Robót Publicznych uważa za pożądane, aby wszelkie roboty były organizowane i prowadzone pod kontrolą Sejmików Powiatowych i Rad Miejskich na odpowiedzialność tych instytucji.

Minister Pracy:

(—) *B. Ziemięcki.*

Dyrektor Urzędu Robót Publicznych:

(—) *W. Cywiński.*

Warszawa, dnia 27 grudnia 1918 roku.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 20. 3 I. 18.